

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendőek.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon.

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom. Az „Erdélyi gazda” és közönsége. — Pár szó a méhészet köréből. — Sertés-ölés körüli teendők. — Legújabb találmányu virágcserépek. — Valjon hasznos állat-e a nyul? — Gazdáink figyelmébe ajánlva. — A hordók hitelesítése ügyében. — Lovaink tunyasága. — Tojást egy éven túl eltartani. — Hordó dugókat tartóssá tenni. — Utánzásra méltó példa. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés 1877 január 5-én. — Közgyűlés 1877 jan. 7-én. — Meghívó. — Helyreigazítás. — Mellékleteink. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Az „Erdélyi Gazda” és közönsége.

Tisztelt szerkesztő úr!

Nagy elfoglaltságom daczára szívesen engedek felhívásának, hogy a gazdasági irodalom terén — évek óta megszakított működésemet folytassam gazdasági lapunkban.

Mikor e lapok tüzetes, tudományos kimerítő értekezéseket közöltek, nem tartozhattam tényleg munkatársai közé, mert ilyenek irására, legalább is időm hiányzott.

Most, midőn e lap nemcsak a gazdaközönség legfelsőbb rétege számára szerkesztetik, midőn lemondott arról, hogy a tudományt előre vigye, s annak terjesztésére szorítkozva, csak a már kivívott tudományos eredmények regisztrálása s népszerű közzétételére szorítkozik, hogy az egész gazdaközönségnek, mindnyájunknak hasznára legyen, a főhelyet a gyakorlati gazdáknak adja saját tapasztalataik rövid népszerű közlésére: most ígérem, hogy gyakrabban felkeresem Önt annak hasábjain ve-gyes tárgyú leveleimmel.

Először is elmondom röviden, új alakjában mit várok lapunktól, egyleti életünk mozzanatainak gyors, hű és pontos közlésén kívül és mit tartok gazdaközönségünk kötelességének az új alakjában most induló lappal szemben. Elmondom nézetemet azért is, hogy ha ezek az Ön és a szerkesztő bizottság nézetével is találjanak, lássák gazdatársaim, kik irodalmi téren rendszeren nem működnek, mely forma közlések küldésével emelhetik a

lap értékét, mely nézetem szerint ezután annál becsesebb lesz, mentől több, igazán gyakorlati gazdától kapunk benne az erdélyi részek különböző pontjairól rövid értesítéseket az általuk adott viszonyaik között már tetteleg elért eredményekről.

Lapunk. hitem szerint, ezután két főirányban kell, hogy működjék, miután mellözi a gazdálkodás alapigazságainak vitatását és helyesen csakis havi emlékeztető rovatában érinti azt, mire valaki azt mondhatná, hiszen ezt már mindenki tudja, mit azonban nézetem szerint még is igen helyesen vett be a tisztelt szerkesztőség egy, az egész gazdaközönségre nézve hasznossá válni törekvő lap hasábjába.

Első s legfontosabb teendőjének tekintem azt, hogy minden hosszabb indokolás nélkül, regisztrálja a gazdaság terén fölmerült azon újabb igazságokat, melyek nemcsak elméletileg látszanak helyeseknek, de melyeket már a gyakorlati alkalmazás, a tapasztalás, valóban igazságokká emelt és a már rég ilyeneknek, axiómáknak elismert igazságokról felderíti, hogy azok hazánk különböző vidékeinek viszonyai szerint, mily alányalatokban érvényesítik magokat, mert hiszen talán egyetlen gazdasági igazság sincs olyan, mely minden viszonyok közt egyformán absolute igaz legyen.

Annál gyakorlatiabb, annál közvetlenebb, tehát a kevésbbé tudományosan művelt gazdának is annál hasznosabb lesz a lap, mentől inkább a haza különböző részeiből ad értesítést a tapasztalatokról, melyek egy vagy más ujtásnak, egy vagy más mivé-lési módnak vagy gépnek, hízalási eljárásnak stb. jóságát, czélszerűségét, hasznos voltát vagy épen annak ellenkezőjét, a gyakorlat által is kétségtelennek bizonyítják. Mert a siker iránt sokkal biztosabb reménnyel léptethetünk életbe gazdaságunkban oly ujtást, mely már a szomszéd határon vagy szomszéd megyében is hasznosnak bizonyult, mint azt, melyről csak azt tudjuk, hogy az ország másik szélén vagy talán épen külföldön volt sikeresen alkalmazva. Ez azonban természetesen nem zárja ki azt, hogy a Szent István birodalmában bárhol elért ily

gyakorlati eredményeket a szerkesztőség kipuhatolni ne igyekezzék, sőt nem kétkem, hogy a külföldi szaklapok segélyével az ottani, ilyen, már gyakorlati értékre emelkedett igazságokról is értesíteni fog bennünket, hogy vállalkozóbb szakférjaink kísértessék meg mielőbb, áll-e ezen igazság nálunk, a mi viszonyaink között is és értesíthessék róla e lapok olvasóit.

Hasonlag a lap teendőjének tartom azon növényfajoknak és azon egyes változatok megemlítését is, melyeket egyes vidékeni sikeres termeltetésük biztosan ajánlhatóvá tesz a hasonjellegű vidékekre nézve.

Lapunk szűk köre, de iránya sem engedvén hosszabb elvi fejtegetéseket s bizonyításokat, gazdátársainknak a közlött dolgokat nagy részben a közlő szavára kell elhinniök, első gondja kell tehát, hogy legyen a szerkesztőnek a mellett, hogy ily tudósítások irodalmi álnév alatt fel nem vehetők, az, hogy oly egyenektől, kik talán újdonság-tüntetésí viszketeg, vagy föltűnhetésből, még eléggé ki nem próbált dolgokat is akarvának gyakorlati eredményül hirdetni, tudósításokat el ne fogadjon, nehogy félrevezesse a lap olvasóit. Miután azonban ez minden gazdának érdekében áll, nem is tehetem fel, hogy valaki e téreni költeményeivel akarjon tündökölni.

Második teendőj: a szerkesztőségnek, bár ezzel a lapnak csak igen csekély terét foglalhatja el, az, nézetem szerint, hogy azoknak is jöjjön segélyére, kik a gazdaságot, mint tudományt tekintve, abban haladni, annak színvonalára emelkedni, vagy magokat azon fenntartani óhajtják. E tekintetben azonban egyebet nem tehetünk, mint egy talán irodalminak nevezhető rovatban, időnkint rövid értesítést adni nem csak a magyar, de a német, francia és angol szakirodalmaknak újabb terményeiről, közölve azok eszméit, árát, hogy az okolni kívánó azokat megszerezhesse. Továbbá — mikor erre tér marad — az ezen munkákról megjelent bírálatok alapján, olvasóinkat igen röviden tájékoztatni kell e műveknek valószínű tudományos értékeről.

Nem akarva nagyon részletezni, azt hiszem, a lap főteendőit jeleztem

Hogy azonban lapunk ennek megfelelően, az nemcsak a szerkesztőtől, de legalább is épen annyira tőlünk gazdától függ, mert hiszen mi lenne az oly gyakorlati tapasztalatokról szóló vidéki tudósítás értéke, melyet a szerkesztő Kolozsvártt fabrikálna, mint készíti eredeti távstüregőnyeit nem egy politikai lap!

Ha tehát érezzük egy erdélyi gyakorlati gazdasági lap szükségét, ha hisszük, — mint én hiszem — hogy az czélszerűen kezelve jótékony hatását kiterjesztheti az egyes gazdák erszényéig, ha megköveteljük a szerkesztőségtől, hogy tegye kötelességét, ezt jogosan csak úgy követelhetjük, ha mi is teljesítjük a magunkét.

Álljunk hát férfiasan a lap mellé, ne resteljünk tollat venni ekeszarvhoz szokott kezünkbe, írjuk meg tapasztalatainkat, bár mi csekélyek is, ha hasznosak; írjuk meg egyszerűen, mert csak is úgy helyes, nem cifra szavak, de hiteles tények közlése lévén a czél, írjuk le sikeres műfogásainkat, ha ezek alkalmazása másutt is hasznos lehet. Mert hiszen a gazdálkodás hasznát épen az ezek által megkímélt apró kiadások képezik, a nagy bevételék alig fedezvén a nagy kiadásokat, és az adót!

De ne csak írjunk, igyekezzünk terjeszteni is a lapot, mihez annak közhaszná érdekes tartalmán kívül, az előfizetők gyűjtésében buzgólkodás s ennek könnyebb elérhetésére az is szükséges, hogy minden, gazdaságot illető hirdetésünket is adjuk mindnyájan ezen lapba, mert azon tudat, hogy itt minden effélet együtt meg kap a gazda, sokakat — kik talán fősvényességüket e lap közgazdászati fontosságának tagadása alá rejtették, az előfizetésre fog buzdítani, mi pedig nagyon szükséges, mert jelenleg e lap fennállásához, a kormány segélyén kívül, az egyeslet is oly tetemes költséggel járul, mely budgetjében nem csekély deficitet okoz és ezen állás sem nem biztos, sem nem felel meg az erdélyi gazdaközönség tekintélyének. A közönségnek joga van az egyeslettől szellemi felügyeletet követelni arra nézve hogy a lap jó legyen, de csakis úgy, ha azt maga is szellemileg s anyagilag támogatja s pártolja annyira, hogy az subventió nélkül, saját lábán is megállhasson.

Tisza László.

Pár szó a méhészet köréből. *)

Nagy Magyarországon nem sok község lehet, a melyben kisebb nagyobb mérvben méhtenyésztés ne volna és néha szakavatottság nélkül kezelve is bámulatos szerencsével jár a legegyszerűbb méhészkedés, mert volt nem egy eset, hogy a szegény földműves véletlenül talált s egyszerű vesző vagy gyékénykasokba helyezett raját 3—4 év alatt 30—40, sőt 100 méh családig is felszaporította s míg a tízforintos bocei 3—4 év legkevesebb 50—60 forintot érő takarmányán alig 70—80 forint értékű tehencskévé nőtte ki magát és míg az egymást érő csapásokkal látogatott 3—4 év gabona terméke még így sem fizetett, ama isten adományaként befogott rajok 3—4 éves szaporulata 1, 2, sőt 300 forintot is jövedelmezett. — Azonban ez végre is nem egyéb mint a vadszerencse játékának tekinthető, mert az is megesett hogy a méhes gazda midőn legjobban örvendett méhrajai nagy sokaságának, egy mézelésre kedvezőtlen nyár és egy kemény hosszú tél mind megsemmisítő a nagy megoszlásban különben is gyengült és eleség hiányban szenvedett méheit. — Így változik a szerencse szerencsétlenséggé, újabb kezdeményezésnél mindég ismétlődve így lesz a vagyon semmivé, ha okszerű kezeléséhez nincsen szakértelem.

Minő szakértelem? ki érti a méhészetet, a méhekkel bánást, ha ő nem? — mondja erre minden vinczellér, minden kasza kapa kerülő, ki valaha méheket tartott, habár tíz-izbeni szerzeménye tiszter pusztult is el — nem követi e ő mind azt, a mit apja, nagyapja végzett a méhek körül? p. o. a tavasszal a kieresztett méhek lépeit nem vágja-e fel annyira, a mennyire a csucsba füstölt méh-tömegtől lehet? nem tisztogatja-e minden héten a kasok alját? nem lesi-e hét számra a rajt? nem szedi-e a kasba a legmagasabb fa tetejéről — ha meg nem szökött — a legmérgesebb rajt? nem öldösi-e unalmában a nagyon elszaporodott heréket? nem dobja-e ki a méhet a megsulyosodott kasból, ha mindjárt kenyeres és fiasításos léppel volna is tele?

*) Mutatvány a Vass Jenő szerkesztése alatt megjelenő „Falusi könyvtár” című népirodalmi vállalatból. Szerk.

mézéért nem fogja-e le az egész méh családot, csak úgy mint ősei tevők? e munkák végrehajtására mint dologértőt nem öt hívják-e hol a tiszteletes, hol a jegyző, hol a tanító urakhoz? lehet-e a méhészetben ennél több nagyobb tudomány?

Igen, így vélekedik a méhészetrel próbálkozott legtöbb ember, pedig munkájának már kezdete is kárhóztatni, elítélni méltó, mert a méhflakból okszerűen csak a fekete, romlott, penészes lépet lehet kivagdalni, a szakértő — tudva, hogy a lépcsinálás jár a legtöbb munka és idővel, hogy a méhek míg egy font lépet készítenek, a kész lépekbe addig 10 kiló mézet behordanak — mesterséges beragasztással is inkább pótolja a lépet mint elvágyn belőle.

De máskölonben is szakítanunk kell a régi méhészkedési modorral, mint a mellyel sem a méhek állandóságát nem biztosítani, sem a méhek kénye-tetszésére lévő mézgyűjtést, jövedelmet nem lehet fokozni. Mind ez csak az ujabbkori tudományos vívmány szerint, a mozgósítható szerkezetű kaptárokkal, a Dzierzon-féle rendszerrel érhető el.

Ugyanis Dzierzon csehországi lelkész a legnagyobb elterjedésben levő esucesos kasok helyett, négyszögü deszka vagy szalma kaptárokat készíttette, azokba léptartó fácskákat és az ő utmutatása nyomán B. Berlepsch egész kereteket alkalmazott, melyek bármikor kiszedhetők s régi helyükre vissza vagy más hasonló kaptárba könnyen átrakhatók, ezen fácskák vagy keretek kisebb nagyobb üres léppel — a mint telik — láttatnak el, melyek a lép tovább építéséhez a méheknek megszabják az irányt; ily mozgósítható keretekben végzett munkájánál fogva az egész méhcsalád rendelkezésünkre, hatalmunkban van; a lépek közé — legyen az fekvő kaptárban egyhosszában, vagy fennálló kaptárban osztályokat képező több sorban állítva — helyezett választó vagy rekesz deszkával megalkotjuk tetszés szerint kisebbre nagyobbra hagyva a fiasítási vagy köllő tért, hol a királyné, az anya, petéket rakhat, nagyobb népesedést eszközölhet és méztért: hol a munkás méhek a legszebb szinmézrel töltik meg a sejteket, a lépet. — Tőlünk függ rajt nem bocsátani ki, tőlünk más kaptárba átrakni, megkészíteni a műrajt, hozzávaló fiasítás, mézes lép és nép áttételével, tőlünk függ leginkább, hogy egyet vagy többet, vagy egy rajt se készítsünk, a mint jönnek látjuk, tőlünk függ, hogy mézhordás idején az anyát kifogva, a petelerakást, a fiasítást egészen beszüntessük és mézgyűjtésre szorítsuk az egész munkaerőt; így gyorsan telnek meg az üres lépek mézzel és ákác, hárs, stb. virágzás idején egymásután szedhetjük ki az ákác, a hárs virág illatos stb. mézet, melyek értéke részint szépségük, részint illatuknál fogva 3—4-er annyi, mint az összevert közönséges méz; ily eljárással a mézélésre legsoványabb időben is bizton gyűl annyi méz, mennyivel a jó erőben tartott méhcsalád könnyen kitelelhet, míg ellenben kedvező idővel legalább is kétszerannyi a méz, mint mennyi a korlátlanul fias rajzó kaptárookban; — könnyen üríthetve a kaptárt, szabadon vizsgálhatva fel minden lépet, nehézség nélkül távolítjuk el a felesleg herét, a herés lépet mit meganyátlantánk, úgy meg is anyázhathatjuk az őszfelé árvaságát érző méhcsaládot, kiürítjük a kaptár egy két osztályából a méz felesleget és elegendő eleség mellett, vagy

szükség esetén segítve is hagyjuk tovább élni s munkálkodni a szorgalmas népet.

Gobóczy Károly.

Sertés-ölés körüli teendők.

Minden gazdasszonynak az éléstár a bányája s kincstára. Ha az jól van berendezve, a szükségesekekkel ellátva, nem fájdul meg a feje, ha a főzéshez hozzá kell fogni. De bizony az a gazdasszony, ki csak férjétől vár mindent, ki nem tudja betakarítani és jó izletes alakban télire — illetőleg az egész évre szükségesekeket elteni — azután pedig azokkal kiméletesen bánni, sok kellemetlenséget szerez magának s búval-gonddal terheli meg férje ura fejét. Az nem feleség (fele segítség) hanem szipolya a gazdának, mely mellett kevés derült napokat fog élvezni maga és családja.

A sertés-ölés is egyike azon teendőknek, melynél a gazdasszony ügyességét és tudományát igazolhatja. Egész évre valót ölünk egyszerre; ha az megromlik, egész évben kioldni fogunk. Bizony pedig sok panaszt hallottam már, de persze annak a hentes az oka. — Holott én azt hiszem, hogy rossz hentes is el lehet azt jól igazítani. De természetesen tudni kell a módját. Az pedig a következő:

Az ölés előtt való nap már nem kapnak a hizók enni, hogy belök ne legyen tele, mert akkor könnyebb velök elbánni.

A söt kiszáritván — előre meg kell darálni, — a borsot salétromot megtöretni, rizskását, köleskását kifakadoztatni, vagyis félig — hogy kifakadjon — megfőzni, minden edényt és eszközt kimosni, megsürolni és elkészíteni, a zsíros fazekakat kívül, ha ujjak, zsírral bekenni és hideg vízzel kiáztatni.

Az ölés napján jókor kell hozzáfogatni, hogy jókor végezhessünk. A hentes mellé segítséget kell rendelni, hogy a sertéssel birjon, nehogy az megszilajodván, — vére a husát elfussa. A hentes az ölésnél gyorsan bánjon a késsel, egy ügyes cseléd pedig ott legyen a tállal — fakanállal készen, hogy a kifolyandó vért felfogja; azután a fazékba áttöltvén és minden literre egy evőkanálnyi söt tevé, azt folytonosan kavarja, hogy meg ne aludjék.

Leöletvén a disznók, ha lehet a kut mellett perzselendők, hogy a vizet közel érjük. A perzselés már a hentes mestersége; de a fő az, hogy a bőr fel ne pattogjon és mégis mindenütt megpiruljon.

Meg lévén jól pörköelve, késsel tisztára vakarandó, melynél a vizet nem kell sajnálni, ezután következik a bontás. A disznó hanyatt levén fektetve, a sonkák szép kerekre kikanyarítandók; de oly mélyen a szalonna alá kanyarítson a hentes, hogy a forgó és lapoczká is kijöjjen. A nagy sonka a sertés egyik czimere.

A bontás többi részét már a hentesre bizzuk, de annak annyi ügyességének kell lenni, hogy az epét el ne fakassza, a beleket meg ne sértse; egyáltalán el ne bűzítse. De okvetlenül szükséges, hogy minden egyes darab, a szalonna is, friss vízben jól kiáztassék, mert csak így lehet izes hús, így lehet az elromlástól biztosítva.

Ekkor a már átadott aprólék kiabátandó s a belek tisztí-

tása eszközlendő. A hátról pedig a kerületet levágatván, azon melegen le kell a bőret fejteni és a háját a kisütni való szalonnához tenni, bőrébe pedig a belekről szedett kövéret — besózáván — bevarni.

Következik az egésznek újbóli osztályozása, melyet a hentes ügyesen — formásan eldaraboljon — a pecsenye izletességére sokat tesz, ha az szépen van eldarabolva. A kolbásznak valót külön rakatván, úgy szintén a szalonnát is, t. i. a kisütni való 3—6 kilos darabokra vagdosás után, újból vízbe kell rakni, hozzáadván a háját is és mindezt még az nap este eldarabolatván, ismét friss vízbe kell rakatni, hogy az — a másnap bekövetkezendő kisütésig — ott ázzék. Ezen áztatás főfontossága, mit különösen bizonyít az, hogy még ezen víz is veres lesz, de a szalonna hófehérségű leend.

A sózás is kiváló figyelmet érdemel! Elkülönöztvén a frissen felhasználandó húst a füstre teendőtől, előbbit csak gyengén kell sózni, mert a nagyon sózott friss disznóhus nagyon kellemetlen ízű, de főként az orja csak kevéssé sózassék. A füstrevalót már erősebben kell sózni, mert ennek a tartósságára befolyása van.

A sonka mindeddig áztatatván, most a vízből kiveendő és páczolása ekként teendő: az én sonkáim 8—9 kilósak szoktak lenni, ezeket felületükön egy kávéskanál salétrommal bedörzsölöm, főként a csont kinyulványoknál a hus alá és ugyannyi borsot, majorannát és $\frac{1}{4}$ kilo sót használok. Ekként bepáczolva lévén, egy akkora dézsába rakom egymásföle, hogy épen beleférjenek, azután egy rostával fedem be, hogy a levegő járhasa s így marad egy egész hónapig, de naponként meg kell forgatni s az eresztett vízzel mindig bepacsomagolni.

Ha netán a sonkák magukból mintegy $1\frac{1}{2}$ liter vizet nem eresztenének, az esetre a hiány tiszta vízzel pótolandó. A hónap elteltével a sonkák 5 napon át szellős helyen szikkasztandók, azután 14 napra lassan kojtoló hideg füstre akasztjuk, a tüzre pedig naponként egy marék borókamagot hintünk, a füstölés után pedig a sonkákat kürtökorom porában meghömperegteztvén szellős helyen tartjuk. A korom korpás meleg vízzel nagyon könnyen kimosható.

A kolbász készítése az izléstől függ. Én következőképen szoktam. A húst nem vágatom tulságosan apróra, keverek közzé sót, borsot, szitált majoránna pelyvét és vízzel felhigittatom. A füstrevalókat min dj á r t m á s n a p felrakatom; mert az így megtartja belső leességét és friss ízét. A kolbász a mint elkészült, rögtön ki — szellőshelyre viendő.

A hurka készítés sokféleképpen gyakoroltatik; de egy különösen jó véreshurka készítését, melyet magam is egy budapesti hentesől tanultam, következőleg szoktam: előbb is egy $\frac{1}{2}$ kilo szalonnát megfőzök és csak másnap fogok a készítéséhez, mert akkorra a szalonna már kifagyván, sokkal könnyebben vagdalható finom apró kockákra. Másnap a $\frac{1}{2}$ kilo szalonnához mértén 3 zsemlet kockákra vagdosatok és jó sűrű friss tejbe áztatatok, azután a szalonna kockákat egy cserép — vagy vas — kasztrólban félig megsűröm; ekkor egy fej összevágott veres hagymát vele megpárolok és ezután a tejbe megáztatott zsemlet közéje töltöm, úgy a vért kissé megborsol-

ván — szítán át hozzá szűröm; végre a belekbe töltöm. A belek végét czérnával bekötve, $\frac{1}{4}$ óráig főzni kell. Próbája a megfőzésnek az, hogyha egy kötőtűt beleszurunk, mely után ne véres viz, hanem csak zsiros lé folyjon. Ezen hurka megsütteztvén ezetes tormával pompás assietteül szolgál.

A szalonna felvágása is még az nap teljesítendő és pedig lehető apró darabokra, mert majd annál hamarabb kiszül. A felaprózott szalonna újból friss vízben áztatandó — a mint már előbb is mondtam és benne marad másnap reggelig, a mikor a vízből kiszedteztvén egy deszkára rakatik, hogy a víz belőle kiszivárogon. A kisütést okvetlenül porcellán belsejű fazekakban kell eszközölni, a mint én azt ugyancsak attól a jeles budapesti hentesőtől tanultam; mert csakis így lehet kedves ízű zsirt nyerni. Kiáztatván ekként a szalonnát és elhagyván a rézüstben való kisütést — nem lesz avas zsirunk. Főkellék még az is, hogy a kisütött zsirt cserép fazekakba szűrjük és megfagyván az, hólyaggal bekössük.

Aki megpróbálja, úgy fogja találni, hogy megérdemli ezt az egy-két napi gondosságot és pontosságot, az egész évi bosszuság kikerülése.

Ez a mi sertésölésünknek a módja, a mint azt a feleségem asszony a tollamba mondotta. **Dömötör László.**

Legujabb találmányu virág cserepek.

Mindazokat kik dinnyét, ugorkát és általában oly növényeket akarnak korán előállítani, melyek átültetése többé kevésbé kényes, vagy kik a Kodolányi Antal ur által ajánlott Jelinek-féle fatenyésztési módot akarják utánozni, figyelmeztetjük Mac Jvornak a Mauritius szigetbeli fűvészkert igazgatójának legujabb találmányu virágcserepeire — föld és tehéntrágya keverékből, melyek egy német kertészeti szaklapban vannak leírva.

Ugyanis mindenki tudja, hogy a cserépben nevelt dinnye, ugorka és egyéb növények, át vagy kiültetés alkalmával nem mindig válnak ki az edényből oly tisztán, mint azt óhajtanók, sőt gyakran megtörténik, hogy kifordítás közben a gyökerek egészen összekuszálódnak és az ilyen növények kiültetés után tenyésztükben 1—2 héttel is visszamaradnak, de ha sok ilyen növény átültetésével van dolgunk, maga a kiborogtatás és átültetés is igen sok idővesztegetéssel jár, mely bajokon ezen új találmányu cserepekkel nemcsak teljesen segítve, hanem még azon előny is van összekötte, hogy azokban a növények sokkal erőteljesebben diszlenek mint különben.

Ezen cserepek föld és tehéntrágya keverékből egy kis gép segedelmével készülnek, mely gép Kielben Melts urnál, de a keszthelyi gazdasági tanintézet kertészeténél is kapható, gépen kívül nagyon kevésbe kerülnek; mert ezen gép segedelmével egy ügyes napszámos 10 óra alatt ezeret is készíthet, napon de kemenczében is száríthatók, készítésük után 1—2. nappal már használhatók, de legfőbb előnyük abban áll, hogy azokon a növény gyökerei igen könnyen keresztülhatnak, minélfogva a kiültetés azokkal együtt történik, hol azok igen könnyen elporladnak és a növény táplálékául szolgálnak.

Mindezen okoknál fogva ezen cserépek Európa legnagyobb kertészeteiben napról napra kiterjedtebb alkalmazásban részesülnek, olcsóságuknál fogva úgy magánházaknál, mint nagyobb kertészetekben egyaránt alkalmazhatók és általában el lehet mondani, hogy ezen találmány egyike a leggyakorlatibb újdonságoknak, melyek a kertészet terén legközelebb fölmerültek.

Villási Pál.

Valjon hasznos állat-e a nyul?

A nyul — (ámbrár sokan, talán e sorok t. olvasói közül is számosan, mint csemegét fogyasztják, ámbrár egy-egy Nimród néha tüskén bokron keresztül üldözi a tapsifülest, esetleg meg is lövi és néhány nap múlva jól elkészítve meg is eszi, sőt még azon ártatlan örömben is részesül, hogy nyullázból portörülőt vagy szivarszipkát készített magának) — teljesen haszontalan, sőt a mi viszonyaink alatt mondhatjuk felette kártékony állat!

Ha nemzetgazdasági szempontból indulunk ki, akkor bármely nagy értéket tulajdonítsunk is a nyulnak, azon kárral szemben, melyet aránylag rövid idő alatt elkövet, épen nem tarthatjuk oly állatnak, mely a nemzeti vagyont szaporítani képes volna. A kinek valaha szomorú alkalmá nyílt a nyul kártételeit tapasztalni, az a fentebb mondottakkal kétségkívül teljesen egyetért. Hiszen egyetlenegy nyul legrövidebb idő alatt oly kárt tehet, hogy pénzértékének százszorosa sem éri azt fel!

Már több ízben megfigyelték azt, hogy 1 mondd egy nyul nyolcz nap alatt 2—300, sőt még ennél is több 2—3 éves nemes gyümölcs-csemetét tett tönkre, nem számítva esetről esetre az olasz káposztának vagy egyes cserjéknek, melyeket kiválóan kedvelni látszik, mint Caragana, Cytisus és több effélék elpusztítását! Hasonló kártételt nemesak a kertészek, hanem a gazdák is sajnos tapasztalhatnak, mert több vidéken tavasszal a lóheréseket semmisíti meg a falánk állat. De nyul koma korántsem elégszik meg éhsége csillapításával, hanem abban leli örömet, hogy mindazt, mi szájizére van, elrontson, pusztítson és megsemmisítsen. Mindezekből folyólag aligha vetjük el a súlykot, midőn azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy jelen mező- és kertgazdasági viszonyaink alatt nemzetgazdasági tekintetek követelik a nyulnak kiirtását!

A ki nyulhus nélkül absolute meg nem élhet, az isten nevében hozasson magának oly helyről nyulat, hol az kártétel nélkül, vagy legalább a mi kárunk nélkül szaporodhatik. Azt hisszük különben, hogy a nyulhus élvezetéről hősiesen le is lehetne mondani és azt más husneművel pótolni!

A gazdának évről évre, napról napra azt predikálják fülébe, hogy hivatása körében a haladásnak éljen, — a mire különben égető szükség is van, — hogy gyümölcs-csemetéket ültessen s ápoljon s több effélék tegyen; de arra már nem jogosítják fel, hogy culturájának egyik legnagyobb ellenségét legyőzhesse, elpusztíthassa! Valjon nem szomorú tény-e, hogy a nyulat a törvény is védi, hogy némely vadász többek közt azt a mesterséget is gyakorolja, miszerint oly helyeken, hol a nyul köztudomás szerint könnyű szerrel több és jobb táphoz jut, azt még kiméli is, hogy ez által saját gyönyörűségére az

igen tisztelt nyulcsaládnak nagymérvű szaporodását annál inkább előmozdíthassa!!

Oly gazdától vagy kertésztől, a ki magtermeléssel, zöldségelőállításal, gyümölcsfaneveléssel tömegesen foglalkozik, teljességgel nem lehet kivánni, hogy mezei vagy szőlőbirtokának minden zege-zugát bekeríttesse! Hiszen csak egy holdnak bekerítése, ha még oly egyszerű s olcsó lesz is, felette sok pénzbe jön, következésképen a termékek is sokba kerülnek és a termelő — az egész fogyasztó közönség tetemes hátrányára — ugyanezen okból termését magasabb áron kell hogy értékesítse.

Szakemberek előtt tudva van, hogy a nyulrágta csemetét rendszerint ki kell vágni és így nemcsak a fácska pénzértékét, hanem a sokkalta drágább időt is teljesen elveszítettük! Ha szabadon, kényünk kedvünk szerint pusztíthatnók a nyulat, bizonyára a vadászati kihágások is meggyérülnének.

A többi vadnak kártétele kevésbé jöhet tekintetbe, miután az mezőn ritkábban, hanem leginkább erdőn tanyáz.

Gazdáink figyelmébe ajánlva.

Gróf Teleky Gusztáv ur ő mltga szives volt a philadelfiai világtárlatról rendelt két gépet u. m. egy kézi erőre szerkesztett tengeri morzsolót, mely a magot azonnal szeleli és szákolja s a csutkát külön kihányja és egy egészen vas váltóékét kézhezvétel előtt egyenesen intézetünkhez küldeni. Midőn a mltgos gróf urnak eme szives figyelméért köszönetet mondanék — addig is, míg e két gép eredményét részletesen leírniok — a t. érdeklődőkkel tudathatom, hogy a morzsoló és működése mindenkor megtekinthető. — A váltóeke próbáját, ha az idő engedi, cleve tudatni fogom.

Kolos-Monostor, gazd. tanintézet.

Vörös Sándor,
igazgató.

A hordók hitelesítése ügyében.

A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszerium, a belügyi és közlekedési miniszeriumokkal egyetértve, 1876 december 29-éről 25 734 sz. alatt kelt azon rendeletet bocsátotta ki, hogy miután 1877 január 1-étől kezdve mindazon hordóknak, melyekben bor, ser és szesz (pálinka) adatik el, hitelesítve s azoknak tartalmát az ujmérték szerint kitudatott bélyegekkkel ellátva kell lenniök, ezentul a fogyasztási adóvonalokon hitelesítetlen hordók sem ki, sem bebocsátatni nem fognak; a vasuti, gőz és más hajó állomásoknak ilyeneket felvenni tilos és a határvámhivatalok is utasítva vannak, hogy az ilyen szállítmányokat letartoztassák. A hitelesítetlen hordók az oldal donga hossza szerint esnek 1 frittól 5 frtig terjedő birság alá, mely ismétlés esetén két vagy háromszorosan is fizetendő. — Figyelmeztetni kívántuk t. olvasóinkat e rendeletre, nehogy ok nélkül kellemetlenségbe és költségbe keveredjenek. Magától értetődik, hogy a pincze forgalom által szükségelt ászok- vagy más ott heverő és maradó hordók hitelesítési kényszer alá nem esnek.

Lovaink tunyasága.

Néha megtörténik, hogy máskülönben tüzes vére, virgoncz, ürge, nyerges vagy hámos lovunk épen nincs tánczó kedvében, habár a legjobb egészségnek örvend. E lanyhaságnak természetes oka van. Nézzünk csak utána, valjon a kocsis vagy lovasz nem közvetlen a befogás vagy nyergelés előtt itatott-e? Ugy találjuk, hogy igen. Intézkedjünk úgy, hogy a ló a befogást vagy nyergelést mindig legalább egy órával megelőzőleg kapjon vizet, vagy ha ez néha nem volna eszközölhető, a befogás vagy nyergelés előtt a rendes vízmennyiségnek csak felét kapja s az említett szokatlan lanyhaság bizonyára nem fog mutatkozni.

Sz. Á.

Tojást egy éven túl eltartani.

Oltott meszet vízzel higitunk addig, míg tejnyi sűrű lesz. Ekkor egy fa- vagy kőedénybe a tojásokat a hegyesebb végükkel lefelé rétegenként lerakjuk s a fennebbi oldattal leöntjük, úgy, hogy az még három ujjnyira a tojások fölött álljon. Az edényt fődéllel betakarjuk. 4—6 nap múlva az oldat felületén jéghez hasonló kéreg képződik. Ha ez nem történik, sűrűbb mészdoldattal szaporítjuk az első oldatot s időről időre megnézendő, valjon az oldat nem apadt-e? s ez esetben új oldattal pótolandó. Így kezelve pinczében a tojás egy évig is — a nélkül, hogy megromlana — eltartható.

Hordódugókat tartóssá tenni.

Az új dugókat használat előtt jól kiszáritjuk, azután vasüstben megolvasztott és gyenge tűznél melegen tartandó Paraffinba tesszük; fél óra múlva, vagy mikor teljesen átszivódtak, kiszedjük s itató papírral letörülgetjük. Az így kezelt dugók végnélkül használhatók, nem félve attól, hogy átszivárogván rajta a bor, alkalmat nyújtson az ecetesedésre. W.

Utánzásra méltó példa!

Hohenberg kicsiny bajor városkában azon szép szokás uralkodik, hogy minden gyermek, midőn az iskolát elhagyja, egy különben kevéssé használt közhelyre gyümölcs csemetét ültet, mely élethossziglan az övé marad. Kinek alkalmá nyílt észlelni, hogy minő gondnal ápolták a fiatalok kedvelt csemetéiket, az egyszersmint arról is meggyőződhetett, hogy ez által nemcsak a gyümölcsstenyésztes iránti hajlam és szeretet ver mély gyökeret az ifju kedélyben, hanem arról is, hogy a fák pajkos vagy rozslékü megsértése itt soha elő nem fordul! Mily nagy érdemeket szereznének derék tanítóink, ha ez üdvös és gyakorlati példa követését hazai iskoláinkban is meghonosítanák.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1877 január 5-én.

1. Titkár a Frommer és Grolmus lapkiadók a köztelek bérheadását tárgyzó hirdetésének felvételéről szóló szám-

lált utalványozni kéri, — a két számlán összesen 36 frt 68 kr. kifizetésre utalványoztatik.

2. Titkár jelenti, hogy egyleti tagtárs m. valkói lakos Kilyén Ferencz meghalt, — sajnós tudomásul szolgálván, egyleti pénztárnok ur e halálesetről értesítendő lesz.

3. A közigazdasági szakosztály januárhó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyve egyéb pontjai tudomásul szolgálván, titkár különösen felhívja választmány figyelmét azon örvendetes tényre, hogy azerdélyi szász testvéregylet két érdemes küldöttje a szakosztályi ülésen megjelent és személyes valamint írásbeli érintkezés által fentartandó minél bensőbb összeköttetés létesítésére kérte fel egyletünket, — választmány, mely eddig sem mulasztott el semmit, hogy a közös téren buzgólkodó egyletek minél jobb viszonyban álljanak, a felajánlott összeköttetést köszönettel és örömmel fogadja, kiadványait illetőleg a szebeni egylettel csereviszonyba lép és fenntartja magának, hogy jelentékenyebb közérdekű határozatait vagy intézkedéseit a t. társ-egyletnek tudomására hozza.

4. Vándortanárnék Fekete Pál röviden jelenti, hogy a lefolyt 1876 évben a közép marosi borvidéket utazta be, phylloxera jeleket sehol nem talált, — tudomásul szolgálván, a phylloxerára vonatkozó nyilatkozat a lapban közzeendő lesz.

5. Elnök előadja, hogy titkárnak egy személyes ügye forogván fenn, ennek eltávozásával tagtárs Tóth Zsigmond urat az erre vonatkozó tárgyalás alatt jegyzőül kéri fel.

Tóth Zsigmond olvassa titkárnak azon a választmányhoz, illetőleg közgyűléshez intézett kérelmét, mely szerint jelen szerződése lejártával azaz 1877 június 30-án tul is további három évre az egylet szolgálatában megmaradni kész, ha fizetése 1200 frtban állapítatik meg, de irodahelyiségről és legénytartásról az egylet maga gondoskodik, továbbá, ha kolos monostori tanárságát az eddigi mód szerint folytathatja, — választmány a titkár feltételeit elfogadván, azokat a közgyűlés elé fogja terjeszteni azon kikötéssel azonban, hogy a jelzett tanári állomáson kívül más kötelezettségeket semmi szín alatt el ne fogadhasson.

6. Titkár a következő tagsági jelentkezéseket adja elő: alapító tagul jelentkezik 100 frt urbéri kötvény lefizetésével Gróf Wass Béla, évdijas tagokul jelentkeznek: Haller Rezső, Deáky Albert, Rosenfeld József, Salamon Antal, Sugár József, Schiller Miklós, Bakti Gáspár, Schilling Rudolf, Dorgó Albert, Gyarmathy Miklós, Páll Gyula, Csákány László, Gróf Nemes János, Barcsay Domokos, Bárány György, Bárány Ádám, Bárány Jenő, Gyárfás Endre, Végh Mihály, Kirmayer Károly, Molnár Sándor, Rucska János, Erdélyi Sámuel és Végh Sámuel, — ezen 1 alapító és 24 évdijas tag igazoltatván, jövőre nézve határozatba megy, hogy minden teljesen be nem fizetett kötelezvény aláírása két tanu által legyen hitelesítve, a most beadott azon kötelezvényekre nézve, melyeken tanu aláírás nincs, titkár megbizatik, hogy annak utólagos kipótlásáról gondoskodjék.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Közgyűlés 1877 január 7-én.

Miután közgyűlésünk részletes jegyzőkönyvét csak jövő számunkhoz mellékelhetjük, addig is rövid vázlatos képét adjuk a lefolyt gyűlésnek. Jelen volt 114 tag, ki alelnök Tisza László gyászbeszédét Gróf Mikó Imre felett kegyeletteljes tisztelettel hallgatta és lelkesen megéljenezte. A titkári jelentés, valamint az egyleti zárszámadás tudomásul szolgált, közgyűlés a számadási deficitek kiegyenlítését, néhány rovat megszüntetését és a hátralék erélyes behajtását rendeli el; elhatározza, hogy a nagy buni birtok eladása után befolyt összeg mint Gr. Bethlen László hagyománya külön vezetessék, az 1877-iki költségvetést elfogadja, a kölcsöntökék kamatját 8%-ra emeli, az egyleti vagyon többi részét biztos papirokban helyezi el. Titkárral a szolgálati szerződés a fent közölt választmányi határozat értelmében 1880 június 30-áig meghosszabbíttatik. Az elnökválasztás megejtetvén, beadott 114 szavazat, melyből 74 Tisza Lászlóra és 40 Báró Bánffy Dánielre esett, minélfogva eddigi alelnök Tisza László lett az erdélyi gazd. egyesület elnöke! Az üdvözlő és székfoglaló beszédek után másodelnökké 43 szavazatból 40-el fenesi Szabó József választatott. Közgyűlés felejthetetlen elnöke n. Gr. Mikó Imre emlékére 100 frtos ösztöndíjat alapít, mely a kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézet egy pályavégzett növendékének fog évenként kiadatni. Szentgyörgyi József indítványozza, hogy úgy Gr. Mikó Imre, mint Gr. Bethlen László arcképe az egyleti irodában helyeztessék el, mire elnök megjegyzi, hogy Gr. Mikó Imre arcképével ő fogja az egyesületet megajándékozni. A kegyeletes ajánlat köszönettel fogadtatván, Gr. Bethlen László arcképe nézve határozatott, hogy annak költsége aláírás után lesz fedezendő; végre határozatba ment, hogy az egyleti kert az évi zárszámadás alkalmával rendszeresen feltáraztassék, mire a közgyűlés eloszlott.

Erdélyi gazd. egyesületünk

igazgató választmánya folyó januárhó. 15-én délután 4 órakor az egyleti irodában ülést tart, melynek főtárgyát a közgyűlés határozatainak végrehajtása iránti intézkedés képezi.

Helyreigazítás:

Az „Erdélyi Gazda“ mult évi 53. számában „Egy borászati ebéd“ című cikkben, a 6 alatt elősorolt mezősegi szent gothardi bor, nem M. Gróf Wass Ádám-tól vásároltatott, mit ezennel helyreigazítani kérünk.

A szerkesztőség.

Mai mellékleteinket

bécsi könyvkereskedők Faesy és Frick jeles lapjainak hirdetését, valamint Frommer A. Hermann ismert budapesti magkereskedésének árjegyzékét melegen ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Csik-Szereda, Déva, Fogaras és Torda újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — **A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészét leítve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 800 kr., leítve a tizedrészt, 80 krt, marad 720 kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!**

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Tauffer Ferencz magkereskedése Kolozsvártt, ajánlja:

Gazdasági, kerti és virág magvak rakatárát, Mayer-féle **Trieurs** konkoly, bükköny és zab választó gépeket, törökbuza fej-tőket, szelelő és választó rostákat, Mayer-féle általános kitünőnek ismert kovácsolt vasból készült kézi, ló és vizerőre alkalmazható **cséplőgépeket, gabonás zsákokat** nagy választékban.

Saynor, Cooke és Ridal-féle **kerti eszközöket**, u. m. oltó, szemző, metsző késeket, ollókat, ásókat.

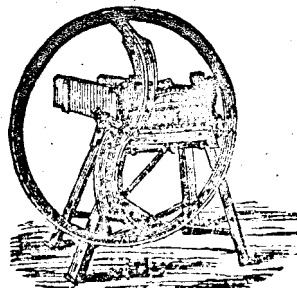
L'homme-Leffort-féle francia faviaszt és fahéjt különböző minőségben.

(1.)

(2—52)

Gazdákat érdeklő!

A jó szecska-vágó gépet a mostanihoz hasonló esztendőben nélkülözni nem lehet. Az ilyenmü emberi erőre szerkesztett gépek közül, mint legjobbat

Weil új szerkesztését halljuk említeni, mely óránként 300 kilot vág és bizonyos tekintetben fölülmulhatlanul áll.

Érdeklődőket ifjabb WEIL MÓR gépgyárához

Bécs Franzensbrückenstrasse 13 sz. utaljuk,

(4.)

(2—8)

"VICTORIA" biztosító-társaság Kolozsvártt. (Alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása: (1875. deczember 31)

Összes bevételek kezdettől (1865)—1874. év végéig . . . o. é. 19 606,023 frt 99 kr.	Kifizetett károk 1875-ik évben . . . o. é. 793,469 frt 47 kr.
Bevétel 1875-ik évben . . . o. é. 2.602,042 frt 73 kr.	összesen . . . o. é. 7.474.125 frt 74 kr.
összesen . . . o. é. 22 208,066 frt 72 kr.	
Kifizetett károk kezdettől (1855)—1874-ik év végéig . . . o. é. 6.680,656 frt 27 kr.	Kiosztott nyereség kezdettől 1875-ik év végéig . . . o. é. 439,738 frt 69 kr.
	Évi díjbevétel . . . o. é. 1.000,000 frt — kr.

BIZTOSÍTÁSOKAT FOGAD EL:

- a) tűzkárok ellen (ha villám-csapás által okoztak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
 b) jégkárok ellen, teljes kártérítéssel;
 c) az ember életére, minden módozatokban — és közvetl.
 d) a túlélési csoport biztosításokat.

A folyamatban lévő széna és gabonakészlet — biztosítási időnyre különösen is felhívják a közönség figyelmé. Biztosítatnak ugyanis tűz ellen mindenféle gabonaműek, asztalokban vagy csürökben, úgy takarmányok is szabad ég- vagy fedél alatt. Nagyobb összegű biztosításoknál, úgy azoknál, kik jében is biztosítottak és káruk nem volt, vagy olyanoknál, kik épületeiket is együttesen adják fel — különös kedvezmények nyújtatnak.

Tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a cséplőgépek használata naponként általánosabb lett, minek folytán az elcséplés az eddiginél gyorsabban történik, a „Victoria” azon kedvezményt léptette életbe, hogy azon felektől, kik gabonáikat géppel cséplétek, egy havi tartamra is fogad el aránylagos díj mellett biztosítást.

Elcséplés után a biztosítás — ha a rakodási hely és idő bejelentetik; a szemre is kiterjed.

Az ügynökök utasítva vannak, a közönségnek minden felvilágosításokkal, nyomtatványokkal szolgálni, a biztosításokat felvenni és esetleges kívánságokat ide bejelenteni.

Központi iroda: Kolozsvártt, főtér 26-ik szám.

Vezérügynökök: Bécs, Budapest, Grätz, Prága, Szeben.

Főügynökök: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökök: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

A „VICTORIA” biztosító társaság 10 éves működése alatt kötelezettségének mindig hiven és pontosan megfelelően, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemtől ment intézet által eszközöltetni.

(5)

(1-26)

„VICTORIA” biztosító társaság.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Besztercze	jan. 2.	700	300	200	—	200	300	320	90	320	28
Brassó	jan. 5.	900	675	400	365	245	420	245	100	360	32
Csik-Szereda	dec. 19.	834	672	510	450	200	500	400	180	125	24
Déas	jan. 9.	780	700	480	—	216	300	510	155	200	32
Déva	dec. 23.	900	800	740	560	690	550	460	160	136	30
Erzsébetváros	jan. 5.	750	650	550	—	320	325	300	160	300	32
Fogaras	dec. 14.	775	680	450	450	200	425	140	36	—	24
K-Fehérvár	jan. 6.	860	710	590	—	320	350	350	170	300	38
Gy.-Sz.-Miklós	jan. 5.	775	550	450	450	200	450	140	30	—	24
Kolozsvár	jan. 11.	840	600	550	—	230	355	270	160	450	38
M-Vásárhely	jan. 4.	640	480	500	—	240	310	220	60	380	34
Naszód	jan. 4.	830	635	500	260	180	330	150	100	250	28
Nagy-Enyed	jan. 4.	800	650	550	—	280	335	320	100	235	36
N.-Szeben	jan. 9.	820	660	530	500	260	370	160	120	350	33
Szeged	jan. 4.	720	590	490	—	250	310	150	90	240	28
S.-Sz.-György	jan. 8.	850	700	500	300	225	410	220	100	250	28
Szamosújvár	jan. 9.	855	575	575	—	235	390	350	75	500	30
Sz.-Régen	jan. 4.	785	610	580	350	235	330	290	140	240	32
Sz.-Udvárhely	jan. 9.	900	700	600	—	275	425	250	50	250	32
Torda	dec. 29.	1000	825	575	350	250	300	360	35	300	34
V.-Hunyad	jan. 5.	800	600	540	—	250	480	200	100	600	36

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számítottak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
	l o r i n t										
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
1/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
1/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
1/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.